

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการหรือกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถกำจัดมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๒๓ (๑) ของกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลที่จะก่อสร้างขึ้นใหม่ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล” หมายความว่า การฝังกลบมูลฝอยตามหลักวิศวกรรมที่มีการควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้าน สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ตั้งแต่การคัดเลือกพื้นที่ การออกแบบให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน การติดตั้งระบบกันซึม การรวบรวมน้ำชะมูลฝอย การบำบัดน้ำชะมูลฝอย การจัดการก๊าซจากการฝังกลบ ระบบป้องกันน้ำฝน ระบบป้องกันมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม การป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน การควบคุมเหตุรำคาญ การจัดการกับเหตุฉุกเฉิน การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการดำเนินงานในการจัดการมูลฝอยจะต้องครอบคลุมการจดบันทึกปริมาณมูลฝอยที่เข้าสู่พื้นที่ การป้องกันการนำของเสียอันตรายชุมชนมากำจัดในบริเวณ การควบคุมการจัดวางเซลล์ฝังกลบ การควบคุมขนาดหน้างานฝังกลบ การบดอัดและกลบทับมูลฝอยเป็นรายวัน การจัดการและดูแลหลังจากสิ้นสุดการดำเนินงานสถานที่ฝังกลบมูลฝอย

“สถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการกำจัดมูลฝอยโดยวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

“โบราณสถาน” หมายความว่า โบราณสถานตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอนุรักษ์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าชุมชน และพื้นที่เขตอนุรักษ์ป่าชายเลน รวมถึงพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ป่าชายเลน หรือเขตอนุรักษ์แหล่งน้ำดิบเพื่อการประปา

“พื้นที่ลุ่มน้ำ” หมายความว่า พื้นที่ตามธรรมชาติซึ่งเป็นแหล่งที่รวมของน้ำก่อนที่จะไหลลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง ห้วย หนอง บึง ทางน้ำ แหล่งน้ำใต้ดิน ทะเลสาบ ทะเลอาณาเขตหรือแหล่งรองรับน้ำตามธรรมชาติอื่น ๆ

“พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑” หมายความว่า พื้นที่ภายในเขตลุ่มน้ำซึ่งคณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นเขตสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารโดยเฉพาะ เนื่องจากมีลักษณะและคุณสมบัติที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินได้ง่าย และรุนแรง

“พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒” หมายความว่า พื้นที่ภายในเขตลุ่มน้ำซึ่งคณะรัฐมนตรีประกาศ กำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำลำดับรองลงมา โดยสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการที่สำคัญได้ เช่น การทำเหมืองแร่ เป็นต้น โดยให้หลีกเลี่ยงการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมทางด้านเกษตรกรรมอย่างเด็ดขาด

“พื้นที่ชุ่มน้ำ” หมายความว่า พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ พื้นที่ฉ่ำน้ำมีน้ำท่วมขัง พื้นที่พรุ พื้นที่แหล่งน้ำทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีน้ำขังหรือท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราว ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่ง และน้ำไหล ทั้งที่เป็นน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม รวมไปถึงพื้นที่ชายฝั่งทะเล และพื้นที่ของทะเลในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุดมีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน ๖ เมตร

“แหล่งน้ำสาธารณะ” หมายความว่า

(๑) แม่น้ำ ลำคลอง ห้วย หนอง บึง ทางน้ำ แหล่งน้ำใต้ดิน ทะเลสาบ ทะเลอาณาเขตและแหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ

(๒) แหล่งน้ำของรัฐที่ใช้ประชาชนใช้หรือสงวนไว้ให้ประชาชนใช้หรือโดยสภาพประชาชนอาจใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๓) แหล่งน้ำที่รัฐจัดสร้างขึ้นเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

“แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ” หมายความว่า แหล่งน้ำที่รัฐจัดสร้างหรือพัฒนาขึ้น และการใช้สอยเป็นไปเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรืออยู่ในการปกครองดูแล และควบคุมโดยตรงของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๒ ห้ามใช้พื้นที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

(๑) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี

(๒) เขตอนุรักษ์

(๓) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กำหนด

(๔) แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

(๕) พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลากตามที่กรมทรัพยากรธรณีประกาศกำหนด

(๖) พื้นที่ห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

(๗) พื้นที่ห้ามก่อสร้างโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(๘) พื้นที่ห้ามก่อสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร

(๙) พื้นที่ซึ่งมีลักษณะกีดขวางการไหลของทางน้ำ และพื้นที่ที่มีโอกาสถูกน้ำกัดเซาะ

(๑๐) พื้นที่ราบน้ำท่วมถึง โดยพิจารณาจากการเกิดซ้ำในช่วงระยะเวลา ๓๐ ปีที่ผ่านมา เว้น

แต่จะมีระบบหรือมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการพัดพามูลฝอยออกภายนอกพื้นที่ฝังกลบ

ข้อ ๓ สถานที่ฝังกลบมูลฝอย ต้องอยู่ห่างจากสถานที่หรือพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

(๑) อยู่ห่างจากแนวเขตขอบลานบินของสนามบินไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ เมตร

(๒) อยู่ห่างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร จาก

(ก) แนวเขตที่ดินของโบราณสถาน

(ข) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี

(ค) เขตอนุรักษ์

(ง) แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

(จ) เขตชุมชน เว้นแต่ในกรณีที่ชุมชนให้ความยินยอม

(๓) อยู่ห่างจากบ่อน้ำตื้นและน้ำใต้ดินของประชาชน และสถานีสูบน้ำดิบของโรงผลิตน้ำประปา ไม่น้อยกว่า ๗๐๐ เมตร

(๔) อยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะ และแหล่งน้ำที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร

(๕) อยู่ห่างจากรอยแตก รอยเลื่อนขนาดใหญ่ตามที่กรมทรัพยากรธรณี ประกาศกำหนด รวมถึงโพรงหิน และพื้นที่ที่มีสภาพไม่มั่นคง ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร

ข้อ ๔ สถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) สภาพทางธรณีวิทยาของพื้นที่ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) ห้ามตั้งอยู่บนรอยแตก รอยเลื่อนขนาดใหญ่ตามที่กรมทรัพยากรธรณี ประกาศกำหนด รวมถึงโพรงหิน และพื้นที่ที่มีสภาพไม่มั่นคง ชั้นดินหรือชั้นหินตามธรรมชาติ ต้องมีคุณสมบัติการซึมผ่านของน้ำได้เทียบเท่ากับหรือต่ำกว่า 1×10^{-5} เซนติเมตรต่อวินาที ตลอดช่วงความหนาที่ ๓ เมตร และมีขนาดกว้างกว่าพื้นที่ของสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร ในกรณีที่สภาพชั้นดินหรือชั้นหินตามธรรมชาติมีอัตราการซึมผ่านของน้ำสูงกว่าค่าที่กำหนด จะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไขการปนเปื้อนน้ำใต้ดิน

(ข) ชั้นดินหรือชั้นหินตามธรรมชาติต้องมีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะสามารถรองรับน้ำหนักและปริมาณมูลฝอยได้ตามหลักวิศวกรรม

(๒) พื้นที่ที่ใช้ในการฝังกลบ เมื่อออกแบบแล้วต้องมีความลึกของกันบ่อสูงกว่าระดับน้ำใต้ดินสูงสุดไม่ต่ำกว่า ๑ เมตร แต่หากพื้นที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์กำหนด จะต้องมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดิน

(๓) พื้นที่เป็นที่ดินต่อเนื่องผืนเดียวและมีขนาดเพียงพอ

ข้อ ๕ ประกาศกระทรวงนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่..... พ.ศ.

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข